

*“Баилангыч мәктәптән
урта мәктәпкә күчкәндә
давамчанлык: кыенлыктар
һәм проблемалар”* **ДИГӘН**
темага түгәрәк өстәл

2016 ел

*Школьное обучение никогда не
начинается с пустого места, а
всегда опирается на
определённую стадию
развития, проделанную
ребёнком.*

Л. С. Выготский

Дəвамчанлык: ел башы, сентябрь

Без яхшы укучылар
эзерлэдек, ә сез...

Класс жит.

Литерат. чтение

Рус. язык

Математика

Окружаю-
щий мир

Сезнең укучылар бернəрсə
өйрəнмəгəннəр, бернəрсə
белмилəр....

Класс жит.

Литература

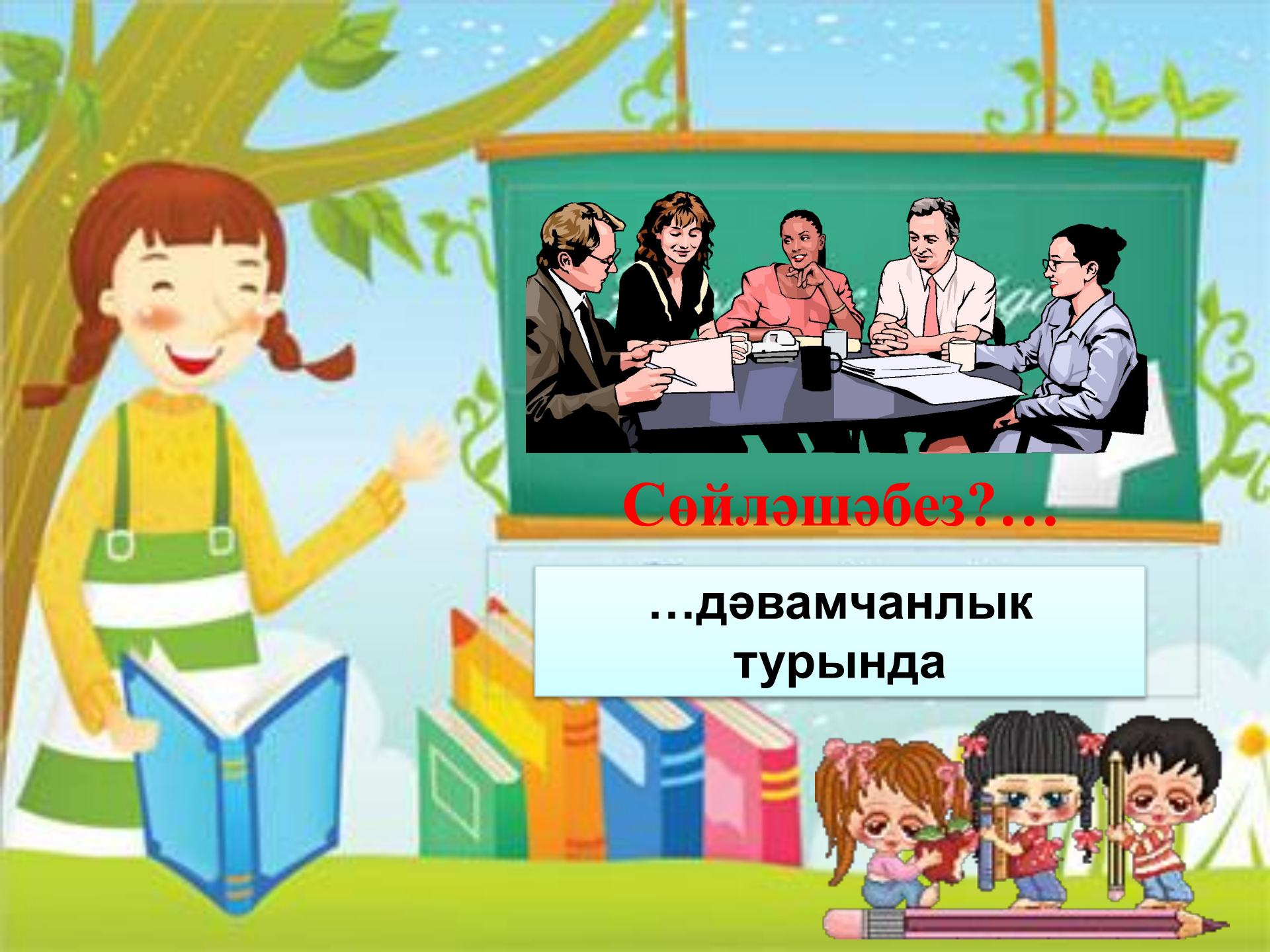
Рус. язык

Математика

История.
Обществознание

Биология. География
Физика. Химия

Сөйләшәбез?....

**...дәвамчанлык
турында**

Максат:

- Мәктәп педагогик коллективының нәтижәле эшләвен арттыру өчен көчләрне берләштерү .
- Класс житәкчесенен һәм предмет укытучыларының үз – үзләрен тоту һәм бердәм таләпләр линиясе эшләү.
- Белем бирү процессында дәвамчылык кагыйдәләрен куллануга гомуми караш системасы булдыру.

Мәсьәлэләр:

- Бишенче класс укучыларының алдагы уку- укыту процессында авырлыклар булмасын өчен башлангыч һәм предмет укытучылары арасында бәйлелек.
- Югары баскычта психологик һәм үсеш үзлекләрен исәпкә алып бердәм педагогик технологияләр куллану.
- Укыту процессында укучыларның сәламәтлекләрен саклауга педагогик коллективның игътибарын булдыру.

Дәвамчанлыкның төп
нигезе
Баланың укырга
сәләтен
формалаштыру.

Башлангыч мәктәп

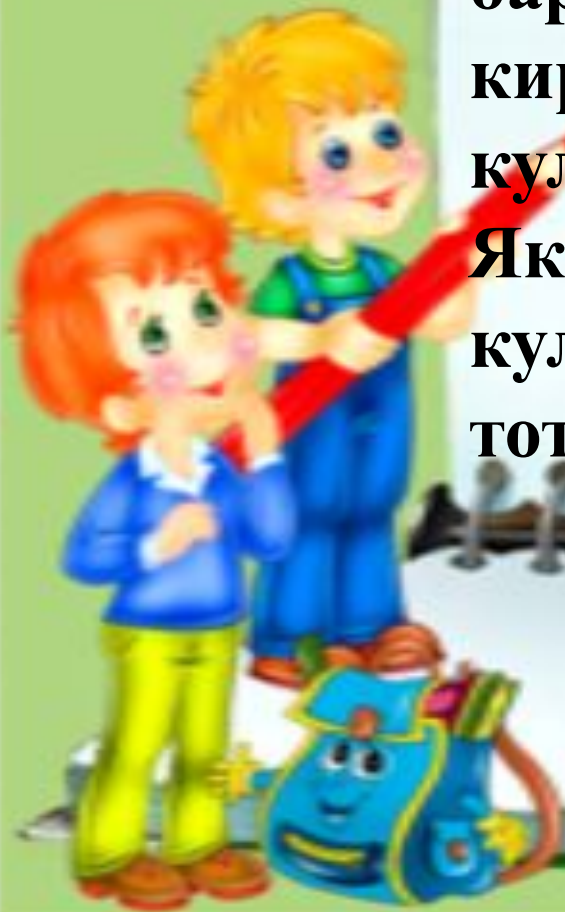
**Төп максат – укучыларны кирәкле
коралларны кулланып өйрәнергә
өйрәтү.**

**Менә монда башлангыч мәктәп һәм
урта буын арасында каршылыклар
килеп чыга да инде**

Башлангыч мәктәп

Башлангыч класста укыганда
барлык балалар да бертигез
кирәкле коралларны
кулланырга өйрәнеп бетмиләр.
Яки белгәннәрен дә
кулланмыйлар. Бу анын үсешен
тоткарлый.

Төп мәктәп

Ә аннары урта мәктәптә укытучылар бу коралның укучы кулында тиз һәм каршылыксыз эшләвен таләп итәләр. Укытучы хәтта бу коралның нинди хәлдә икәнлеген белән кызыксынып та карамый, аны һәрвакыт рәтләп торырга кирәклеген турында оныта. Коралның **ватылганын** һәм менә шуның өчен бала алга таба укый алмаганын күрми.

В.А. Сухомлинский

Мәктәптә белем бирүнең өстенлегә:

Укырга
өйрәтү:

- укучыны уку мәсьәләсен мөстәкыйль рәвештә куя белүен үстерү,
- үзенең ирешкәннәрен бәяләү һәм контрольдә тоту юлларын проек-лаштыруны тор-мышка ашыру

ФГОС башлангыч һәм урта: дәвамчанлык һәм и үстерү

максат

башлан
гыч

урта

укучыны
уқырга
өйрәтергә

Укучыны
аралашканда
уқырга
өйрәтергә

**Башлангыч
мәктәптән урта
буынга күчкәндә
дәвамчанлыкта
проблемалар.**

Ничек булдырмаска????

Дәвамчанлык: ел башы, сентябрь

Без бик яхшы укучылар
эзерләдек, 3 сез....

Класс жит.

Литерат. чтение

Рус. язык

Математика

Окружаю-
щий мир

Сезнең балалар бернәрсә
белмиләр, эшли дә
алмыйлар!...

Класс жит.

Литература

Рус. язык

Математика

История.
Обществознание

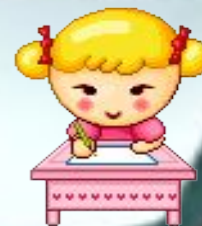
Биология. География
Физика. Химия

The illustration features a boy on the left and a girl on the right, both holding oversized pencils. The boy is holding a green pencil, and the girl is holding a blue pencil. They are standing on a green field with white daisies. In the background, there are two large white cylinders containing more pencils, a yellow triangle ruler, and several butterflies. The text is centered in the middle of the image.

**БИШЕНЧЕ КЛАСС
УКУЧЫЛАРЫН ЯҢА
БАСКЫЧТА УКЫТУДА
ЖАЙЛАШТЫРУ**

**Башлангыч буыннан
урта буынга күчү -
бала тормышында
иң мөһим чор**

Адаптация

Произошло от
латинского
слова *adaptatio* —
приспособление

Уңышлы яраклашу

- укыту процессы белән канәгатьләнгәнлек;
- программаны өйрәнү;
- биремнәрен үтәгәндә мөстәкыйльлек;
- укытучы һәм классташлар белән яхшы мөнәсәбәт;
- яңа ситуациядә ориентлаша белү.

Урта мәктәптә укырга әзерлек

- уку эшчәнлегенең төп компонентлары формалаша.
- материалны мөстәкыйль аңлый һәм чишә белә.
- укытучы һәм классташлар белән мөнәсәбәтләр башкача **«зурларча»**.

Яшь үзенчәлекләре

- Яшьүсмер алды вакыты;
- һәрвакыт үсәсе килү;
- Өлкәннәр белән
килешмәүчәнлекләр;

Кризис чоры

- Беренче 4-6 атна
(сентябрь, октябрь)
- Декабрь уртасы;
- Январь каникулларыннан
соң;
- марта урталары
(бигрәк тә каникулдан соң).

Кризис барлыкка килү сәбәпләре

- Бер социаль ситуациядән икенчесенә күчү.
- Укуга карашның төшүе.
- Балалар арасында мөнәсәбәтләрнең кискенләшүе.

Яраклаша алмауның факторлары :

Психологик
аспект

Билгеләрнең төшүе ;
Күп укытучылар белән
очрашу, предметларның
таләпләрнең күбәюе;

Педагогик
аспект

Әйдәп баручы
эшчәнлекнең
алышынуы;
Яңа социаль позиция
формалаша;

Яраклаша алмауның сәбәпләре

- Предмет укытучыларының төрле таләпләре.
- Информациянең күбәюе.
- Класс җитәкчесенең игътибары булмаудан ялгызлык тойгысы.

Яраклаша алмау сәбәпләре

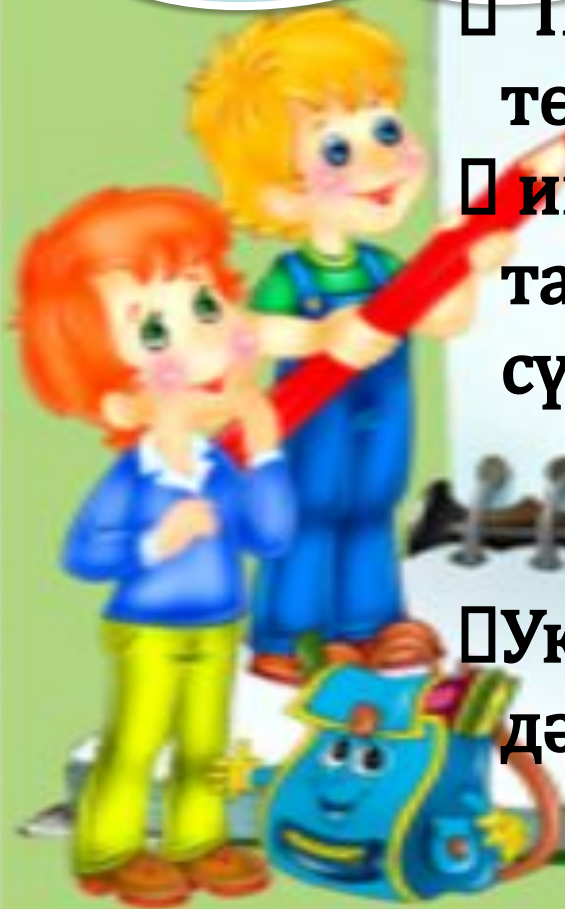
- Укучының арган, талчыккан кыяфәте.
- Өй эшен эшләмәү теләге.
- Мәктәпкә, укытучыларга классташларга авыр караш.
- Тынычсыз йокы.
- Сүлпәнлек.
- Үз – үзен начар хис итү.

5 класста яраклаша алмауның кайбер сәбәпләре

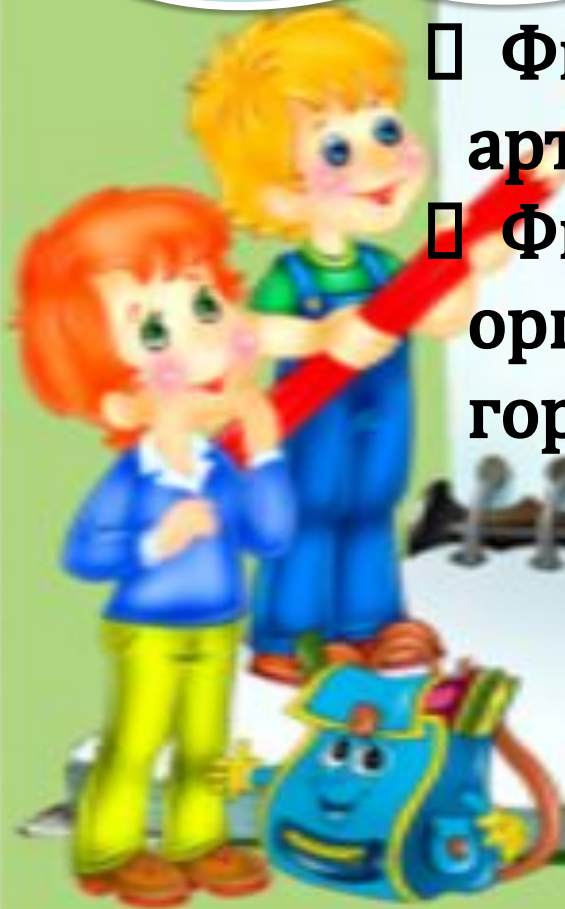
- Предмет укытучыларының төрле таләпләре;
- информациянең күп булуы, таныш булмаган терминнар, сүзләр;
- Укытучылардан тиешле дәрәжәдә игътибар булмау;

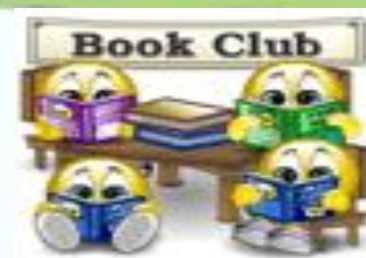
**5 класста яраклаша
алмауның кайбер
сәбәпләре**

- Көндәлек режимның үзгәрүе;
- Физик һәм акыл эшчәнлегенң артуы ;
- Физик сәламәтлекнең организмдагы үсеш һәм гормональ үзгәрешенең торышы;

**5 класста яраклаша
алмауның кайбер
сәбәпләре**

**□ Дирек һәм мөстәкыйльлекнен
күп булуы;**

□ ата – ананың контроле аз булу;

«Замана балалары укырга теләми»

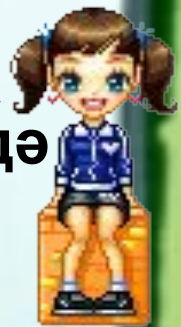
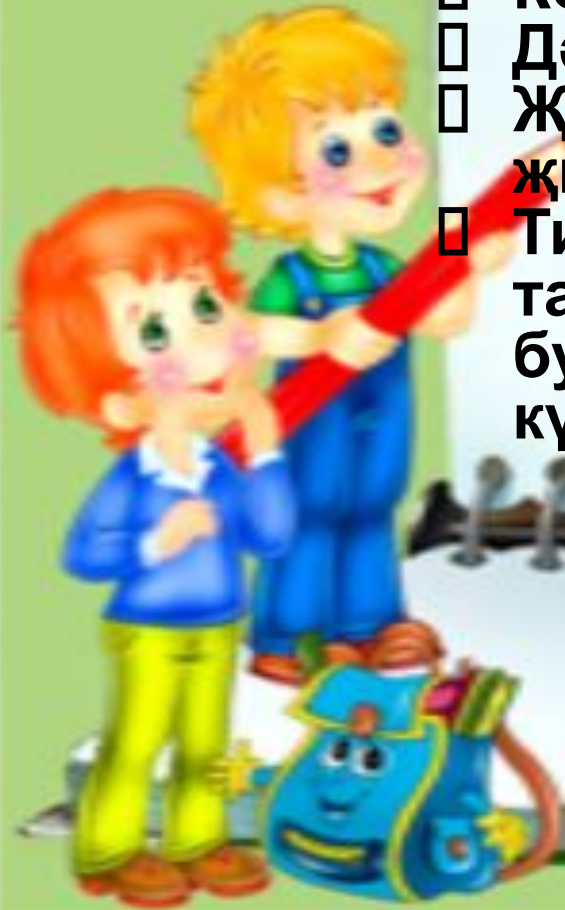
Ничек ярдәм итәргә?

- ▣ Баланың хәлен аңларга.
 - ▣ Моның сәбәпләрен ачыкларга
- кризистан чыгу юлларын
табарга, хәлне үзгәртәргә.

Уку мотивациясенең төшү сәбәпләрен ничек ачыкларга?

- Контакт һәм ышаныч булдыру.
- Дәрестән тыш чаралар үткөрү.
- Житәкче түгел, ә ярдәмче – житәкче булырга.
- Тиз уңышлар көтмәскә. Урында таптанулар да, түбән төшүләр дә булыр. Ләкин югарыга күтәрелүләр дә булачак!

Дəвамчанлык -

ул икеяклы процесс.

Бер яктан – **башлангыч**
мәктәп. Ул төп мәктәптә алга
таба белем алу өчен кирәк
булган белемнәрне,
күнекмәләрне, сәләтләрне
формалаштыра.

Дәвамчанлык -

ул яклы процесс.

Икенче яктан – **төп мәктәп**. Ул
башлангыч мәктәптә
тупланган потенциалне
үстерә, ә кире какмый.

*Игътибарыгыз
өчен рәхмәт!*